

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 23.

Indult Bétsből, Pénteken, Mártzius' 21-dikén, 1828.

B é t s.

Tekintetes Nagy Abonyi Csiba Ernest Urat, eddig a' Nagy Szombati Tikint. Districtualis Táblának Protocolistáját ugyan azon Districtualis Táblánál a' Fő Méltóságú Udvari Magyar Cancellaria Assessornak méltóztatott kinevezni. Nem külömben:

A' Fels. Udvari Magyar Cancellariánál néhai Tek. Borosán Jó'sef Ur halála által az Expediturában megüresült első Adjunctusi Hivatalra a' Fő Méltóságú Udvari Magy. Cancellaria, eddig második Adjunctus tekintetes Kovácsik István Urat, ennek helyébe pedig második Adjunctussá tekintetes Lazarevics Jó'sef Udv. hites Jegyző Urat méltóztatott jeles tehetségeiknek és hivatalbeli szorgalmatosságoknak tekintetéből kinevezni.

Orosz Birodalom.

Petersburg Mart. 4-kén. A' Perziából érkezett legújabb tudósítások szerint, a' reménylett Békesség (az Orosz és Persa Hatalmasságok közt) nem lett meg. A' Békességnek, mellynek a' háborút a' két Hatalmasságok közt le kellett volna tsendesíteni, fő pontjai már megváltak állítva, sőt már a' két részről kinevezett Bízatosok aláírásával is meg erősítették. Legnevezetesebb pontja az Egyes-

ségnek — melly a' kész pénz fizetést illette, hasonlóképpen eligazítatott, 's meg volt a' Summa határozva, mellyet Feth- Ali Sakh kárpollásul az Orosz Udvarnak fizessen. A' mi több, már útban is volt Tabris felé a' pénz, mellynek felvétele után az Orosz Seregnek Adzerbidjan Tartományjából ki kellett volna menni, 's magokat az Araxes vize tulsó partjára vissza vonni. Azon közben meghallja Paskevits Orosz Fő vezér, hogy a' Sakh eszét megváltoztatta, és hogy egy új Meghatalmazott követ útban van, a' ki a' Sakh újabbi akaratját néki tudtára adja. Ez az új Követ Mirza-Abul-Hassan Chan volt, a' ki az Alkudozás-helyére elérkezvén, az Orosz Vezérnek jelentette, hogy ha a' Tartományból haladék nélkül ki nem megy, és seregét az Araxes bal partjára vissza nem húzza, a' Sakh Feth- Ali sem Kárpótlást nem fog fizetni, sem a' Békességnek több pontjait megerősíteni nem fogja. Erre Generalis Paskevits a' Követnek azt felelte, hogy a' Békesség felől való Alkudozásoknak e' szerént vége van, és a' háború újra elkezdődik, 's valósággal tétetnek is a' készültek a' hadnak újra való foganatos elkezdésére. — Abbas-Mirza nagyon megdöbbsent az Atyjának ezen új izenetén. A' Persa Udvar Systemájának ezen változását, mellyet ő felelte saj-

nál, részszerént egy a' Ithonusra vágyó Testvérjének nagyravágyása, részszerént egy szomszéd Asiai Hatalmasságnak azon ígérété szülte, hogy ő az Orosz Udvarnak más oldalról dolgot fog adni. — Egyébaránt még reménylik, hogy részszerént az Orosz Seregektől való félelem, részszerént okos előterjesztések más gondolatra fogják bírni a' Persa Udvarát.

Spanyol Amerika.

A' Cadizi Ujságlevél (El Comercio de Dos Mundos) Febr. 26-dikán ezeket foglalja magában: „Eppen most vevénk tudósítást Havannából, melly Jan. 15-dikén költ. Még ekkor is seregenként vándorlottak oda Mexico-ból az onnan kihajtatott Spanyolok; a' kiktől halljuk, hogy a' Számkivételést illető Országos Határozás mind azokra a' személyekre kiterjesztetik, a' kik az Európai Spanyol földön, vagy is a' Spanyolok Anya-Országában születtek, nem tekintvén azoknak sem rangjokat vagy állapotjokat, sem korokat, sem nemeket. Minden attól fél, hogy ezen rendelkezés még utoljára Siciliai Vesperen végződik, a' mellynek minden Idegenek sőt még a' Creolok is áldozatai lesznek. — Siciliai Vespernek nevezik a' Frantziáknak Palermóban lett felkontzoltatásokat 1282-ben Mártius 30-dikán éppen Husvét második napjának délyestén. —

Az a' rettenetes Földindulás, melly a' Columbiái Szabad Köztársaságnak Fővárosában Nov. 16-dikán olly nagy pusztítást tett, ugyan ezen Tartománynak déli részében minden helységeket és falukat is felette megrongált. Patia nevű Kerületben pedig sok városokat és falukat egészen semmivé tett. — Pasto tartománya és városa is felette meg-

rongáltatott. Legpusztítóbb ereje volt ezen természeti Jelenésnek Kelva tartományában, a' hol a' hegyek ledüledeztek 's öszveomlásokkal a' Magdalena folyását megrekesztvén szörnyű vízáradásokat támasztottak, mellyek egész környökeket lakosikkal és ezeknek barmikkal együtt elpusztítottak. — Pital, Gigante, Guaya és Villaviéja városai is öszvedüledeztek. — A' Suczai hegyek, mellyek eddig egymástól külön válva állottak, hirtelen öszvetsoportoztak, 's az által a' körülöttök lévő völgyeket vízzel elborították. Minekutána a' vizek a' folyóvizek partjai közé vissza takarodtak tsak az egy Tinarmai Egyházi Megyében 202 vízbe fulladt emberek holt testeikre találtak. Még sok ilyen szerentsétlen vidékekről nintsenek tudósításaink.

Frantzia Ország.

A' Követek Háza Martius 8-kán a' Királyi Beszédre készített Válasz Felírást, mellyet elebb a' feljebbi napokon tartott tilkos Ülésében hosszasan megvitatott, 198 voksal 174 ellen elfogadták; és még akkor nap estve 8 óraker egy 20 Személyekből álló Követség által a' Felségének bényujtotta. Azon Felírás, — mellyet az Elölülő Royer-Collard Ur olvasott fel a' Király előtt — így következik:

„Sire!

„A' Felséged hűséges jobbagyai a' Megyék Követei szerentséseknek tartják magokat, hogy ezen sok Századok óta fenn álló Királyi Székhez, mellyen Felséged Népe javára országol, szeretettel és a' köz háládatosságnak hódoltságával járulhatnak. — Görög Országnak békességbe helyeztetése felől bizonyos kimenetelt ígér azon gondolkozás, melly a' Keresztyen Hatalmasságokat lel-

kesíti, és azon Szövetség, mely a' Felséged tzeljät elősegíti. De ha, ohajtásunk ellenére, ezen nemes szívü Közbenjárás sikertelen lenne, 's ha a' legszentebb Jussok oltalmazására erőszakhoz kellene nyulni, megfogja látni Felséged, hogy szavára a' nép készen áll. A' Navarini győzedelmi koszorúk megmutatták, hogy a' ditsőség maradandó a' Felséged házában; és Frantzia Ország győzedelmet bátorodik igérni, egy olyan dolognak részéről, melly az emberség előtt annyira betses. — Sire! Ohajtva várjuk azt a' napot, mellyen a' Felsziget megszabadulván a' visszavonásoktól, a' Felséged katonáinak hazájokba útát nyit, 's azon áldozatoknak, mellyek a' Felséged Népének terhére vagnak, 's azon adósság felhalmozódásának melly a' betsületes Spanyolokat nyomni fogná, véget vet. Bártsak megtalálná Spanyol Ország, melly olly sokszoros kötelekkel van Frantzia Országhoz kaptsolva, nyugodalmát, szintúgy mint Országunk, a' rendben és igazságban, mellyeken a' Nemzetek boldogsága épül. — Igasságos okolknál fogva fegyveres erőt küldött ki Felséged Algír ellen. A' távol eső Tengeréken hajóink megtámadtattak. Mi azon Rendelésekre bizzuk magunkat, mellyeket Felséged a' kereskedés oltalmára, és a' Frantzia zászló betsülete megboszzulására tétetett. — Örülünk, hogy Felséged az Ország belső állapotjára nézve nyugodtan és jó reménységben vagon. — Ha a' külföle adók jövedelme alább szállott, ha a' közönséges Kints-Tár forrása valami mulólag való apadást szenvedett, 's ha váratlan költségek a' törvényesen előre meghatározott jövedelmet meghaladták: annak okait megfogjuk vizgálni, és a' Felséged jöltévo tzeljainak elősegítésére egymással vetélkedve egy jól értett és szoros takarékkosság útján fogunk megindulni.

— A' Felséged Felséges fájának a' Ratonai Tisztsegek kiosztásánál való közbenjövetele annyival világosabb bizonyosága a' Hadi sereg előtt a' Felséged jó indulatjának, a' menyivel bizonyosabb, hogy egy ilyen kivétel tsupán (a' Nemzet lelkében) olly magasra emelkedett Hertzéget illethet. — A' Kereskedésnek és munkásságnak előmenetelére figyelmetes lévén Felséged, annak kifejtődését egy új Ministerium állításával kívánja előmozdítani. Felséged a' Földművelők szükségét is közelebbről akarja esmerni. Sire! első szükség reájok nézve a' szabadság. Mind az, a' mi közösülésünk könnyűségének gátot vet, ollyan kárt okoz a' kereskedésnek, mellynek következése a' legtávolabb való Interestszékben is érezhető. — Tetszett Felségednek a' közönséges Tanítást az Egyházi dolgok kormányozásától különválasztani: ez a' rendelés a' Vallásnak az Ifjúság nevelésével való szükséges egyben köttetését nem fogja megháborítani. — Sire! A' Charte (polgári alkotmány) a' Felséged kezében egy békességszerző Király Testamentoma, mellynek Felséged örököse lévén, elkezdett munkáját végre fogja hajtani; mindent a' mit az idők gonosz volta megzavart Felséged le fog tsendesíteni, és a' szivekben 's törvényekben Constitutionalis egyezést fog készíteni. — Azon fontos kérdéseket mellyek Felséged gondoskodása alá feljegyzettek, a' törvényes Rend meg fogja fejteni. A' Közönséges Igazgatás némelley részei valóságos kedvelleniséget és boszzúságot gerjesztettek. Ezt mi fájdalommal látjuk. De ezen mély sebnek megorvoslásában Felséged előrelátása kívánságunk kijelentését megelőzte. A' kinevezett Biztosságok sietnek a' reájok bizott munkákban eljárni 's azokat végre hajtani. A' közönséges Tanításnak rég óta állandó Elintézésre van szüksége; melly az annak minden lép-

tsőire és különböző némeire kiterjesz-
kedjék, és a' melly a' világi és Egyhá-
zi hatalom gyakorlását, még pedig a'
Frantzia Országi Anya Szent Egyház
régii Maximái és a' több vallásbeli Fe-
lekezeteknek törvényesen adatott Oltal-
lom értelme szerént egymással megegyez-
tesse. — Hasonló szükség van Választó-
Törvényeink megjobbítására is; és hogy
szabadságunk épülete igazi tápköven
álljon, reménylünk, hogy a' Felsőged
Atyai szíve a' Municipalis Institu-
tiókat, mellyek régi szabadságaink Em-
lékei, 's mellyek mind azt, a' mit Fel-
séged Eleinek köszönhetünk elevenen
eszünkbe juttatják, vissza fogja adni.
— Mi hiszünk azon szavaknak, mellyek
IV Henrik és Szent Lajos méltó
unokájának szájából hallunk. Felső-
ged a' törvényeket a' Királyi Székeknek
Isten után (a' ki azokat állította) legerő-
sebb eszlopának nevezte; és az igazsá-
got a' szívek rejtekéből előszóllítja, mint
a' Népekre és Fejedelmekre nézve leg-
főbb megkívántató dolgot. Ezen emle-
kezetre méltó szavai Felsőgednek a' ké-
ső világban is hangzani fognak. Frantzia
Ország ezeket nagy megindulással ve-
szí. Ugyanis ki kétségeskedhetnek a' jöven-
dő felől, midőn a' Felsőged jósága en-
nyi szeretetet mutat. Az Ország azok-
tól, kik a' Felsőged hatalmát) hivatal-
képpen átvették, csak azt kívánja,
hogy a' Felsőged jó akaratját igazán töl-
tsék bé; és panaszait tsupán azon siral-
mas Systema ellen emeli fel, melly azt
már olly sokszor megtsalta. Hálá legyen
Felsőgednek, a' vissza vonás lelke örök-
re elenyészett. — Királya által szabaddá
tétetve, Frantzia Ország azon erős és
védlő Hatalmat tekinti annak legelső zá-
logául, melly a' Felsőged koronáját ille-
li. Nants előttünk Sire! terhes áldozat,
ha a' Felsőged tzeljait kell előmozdítani

és a' különböző értelmeket egyesíteni.
— Mint Atyja egyi nagy Háznépnek
egyességre szollít fel Felsőged minden
szívet; 's a' Felsőged kívánsága meglesz
hallgatva. A' törvényes hatalom és a'
törvényes szabadság egyesülve kivetkez-
tetnek minden Pártokat a' fegyverből.
Minden egyesülni fog a' Királyhoz való
szeretetben és a' Polgári alkotmány lel-
kében.“

A' Király ezt felelte: „Uraim! Mi-
kor én az Uraknak akaratomat tudtok-
ra adtam, 's az Urakat Velem együtt
Frantzia Ország boldogságán munkálkod-
ni meghívtam, arra tartottam számot,
hogy egyet értenek, és belátások által
akaratomat elősegítik. Én az egész Há-
hoz szollottam; és felette kedves lett
volna előttem, ha a' Felelés közönsége-
sebb egyetértéssel eshetett volna. Az
Urak nem fogják azt ellefejteni, a' felől
megvagyolag győzettelve, hogy az Urak
a' Thronus méltóságának természetet
szereztet való őrzői. Az Urak munkái bizony-
ságot fognak Frantzia ország előtt tenni,
azon mély tiszteletről, mellyel viseltet-
nek az Urak azon Monarcha emlékeze-
téhez, a' ki a' Chartát (Polgári alkot-
mányt) adta, és azon bizodalomról mel-
lyet mutatnak Az eránt, a' kit az Urak
IV Henrik és Szent Lajos méltó
unokájának neveznek.“

Nagy Britannia.

A' Londoni leszakadt Játékszín
Brunswick-Theátrum) gyászos törté-
netében felette különös az, hogy azon
Újságlevél (a' Courier) melly az újon-
nan készült Játékszín kinyittatását hir-
dette, ugyan azon újságlevélben annak
összeomlását is jelentette. A' honnan így
kezd el ezen tziakkelyét: „Nem gondol-
tuk, mikor a' Brunswick-Játékszín

lányittatásáról való örvendetes tudositásunkat (lásd a' tulsó oldalon) irtuk, hogy annak végromlását is ugyan azon Ujságlevéiben jelentenünk kellettük. A' Theatrum épületének lerogyása 11 3/4 orakor délben (mikor az útszák legnépesebeli) történt. A' fel's alá járók között sokak ott veszték a' le omlott kő falak alatt, sokan kisebb vagy nagyobb sebet kaptak. Egy Úr a' feleségével az útszán ment; a' reájok szakadt Épület az aszszonyt öszvezúzta, a' Férjét a' kő rakás alól hirtelen kirántották, úgy hogy a' tsizmája az egyik lábáról oda maradt. Két szekeret, melly ott ment vala lovasról együtt izre, porrá zúzott a' lerohant kőrakás. — Egy órakor kezdtek a' holt testeket a' dűledék alól kikeresni. Már 5 órakor 25 halottat számláltak. — Azok között, kik bent a' Játékszínben voltak, egynéhányan életben maradtak. Goldsmith egy színjátzó egy közel Logéba ugrott, hol egy leszakadt gerenda olly szerentsés felkésben akadt meg feje felett, hogy minden reáhulló omladékot felfogott; 's így megmaradván szemmel látó tanúja volt a' félelmes történetnek. Társait 's barátjait a' leszakadt pádlás és falak szeme előtt temették el. A' Theátrom tulajdonosa Maurice Úr is elveszett.

Az Építő mester, a' kit a' nép elsőboszszúságában a' szerentsétlenség egyedül való okának tartott, Martius 1-ső napján a' Törvényszék előtt kimentette magát, megmutalván, hogy a' kőfalak a' vas tető megbírására elég erősek voltak, hanem a' Játékszín tulajdonosai nem gondolván az ő többszöri ellenzésével, az 1600 mázsát nyomó játékszín erőműveket (machinákat) is a' tető állásra akasztották fel, és egyedül ez a' feleslegvaló terhelés volt oka az Épület leszakadásának.

A Királynak Mártius 5-dikén 45 halálos Ítéletet nyújtottak be, mellyek között Ötöt Ö Felsége megerősített, a' többiket — további Rendelésig — felüggesztette. Ezek hihetően deportatio-ra fognak büntettetni.

Az Irlandiai Új Vice Király Marquis Anglesea Mártius 1-ső napján tartotta bemenetelét Dublinba. Mikor a' hajóhól (melly hetedfél óra alatt vitte által Irlandiába) kiszállott, 's a' kotsira felült, az oda gyűlt nép a' lovakat kiakarta fogni 's maga akarta a' kotsit a' városig vonni. Alig tudták a' népet reá venni, hogy örömének ezen kijelentésével hagyjon fel. A' Palotába megérkezvén a' Dublini Ersek előtt a' hitet letette.

Stafford-Canning Ur Mártius 4-dikén Hertzeg Wellingtonnal 's később Gróf Dudleyal hosszas tanátskozást tartott.

K r a k k ó.

A' multt Decemberben a' Krakói Nemzeti Gyűlés némelly végzéseket hozott. Most ezen szabad városnak Felséges Protectorai Követjeik által a' Városi Tanátsnak tudtára adatták, hogy azok mint törvénytelen Határozások semmivé létezenek, és azon Szabadváros igazgatása Gróf Wodzikinak adattassék által. A' mi Febr. 27-kén meg is történt.

N é m e t O r s z á g.

A' Stutgardi Udvari Ujság Febr. 27-kén jelenti, hogy a' Burkus Országi és a' Würtembergi Királyi Országlósékek ollyan Egyezésre léptek, mellynél fogva a' Könyvnyomatók vagy Kiadók

ha az említett Országok között akármelyikben privilegiumot (kirekesztőjűst) nyernek az álnyomatás ellen, annak a másik országban is ereje legyen, és a ki az e féle kirekesztő jűst mellett nyomtatott könyveket mássán meri nyomtatni, mindenik Királyságban egyformán büntetődik.

Magyar Ország.

Az Ország Rendeinek kívánságára, és a múlt Ország gyűlésén hozott Törvény XI-dik Tzikkelyének rendelkezésére, mely a Tudós Társaság, vagy Magyar Akadémia felállításáról szól, Ő Császári Királyi Fő-Hertzege, szeretett Nándorunk, ki nemzeti ügyünket szíven hordozza, a folyó Martius hónap 11-dikére minden vallású Hazai Tudósokból számos Deputációt gyűjtött össze Pestre; mely az Ő fő felügyelése alatt ezen Magyar Akadémiának plánumát, és rendszabásait vagy Statutumait elkészítse, hogy azokat Ő Császári Kir. Fő Hertzege a Törvény értelme szerint az Országgyűlése idején kívül is Ő Felsege elejébe terjeszse kegyelmes helybenhagyás végett. — Ezen Deputációnak Elölülőjévé Ő Tsász. Kir. Fő Hertzege nevezte Méltóságos Széki Gróf Teleki József, Tsász. Kir. Kamarás Urat, Nemes Tsnád Vármegye Fő-Ispányát, a Királyi Tábla Bátorját; kinek is az összevülekezett Deputáció ezen h. 11-dikén köszöntésére ment, midőn Méltóságos Gróf Dessewffy József Ő Nagysága, mint Szószólló jeles beszédet tartott az Elölülő Úrhoz; 13-dikban pedig a tisztelt Elölülő Úr az egész Deputációt egyetemben hémutatta Ő Tsász. Kir. Fő Hertzegeének, mint Protectornak, ahhoz alkalmaztatott beszéddel. A Fő Hertzeg Nemzetünk eránt viseltető nagy lelkűséggel, és fontossággal felelt, hathato-

san buzdítván a tagokat ezen nemzeti ügyben a szorgalmatos munkálkodásra.

Ezen nevezetes Deputációnak tagjai a következők; Méltóságos Gróf Andrássy György Úr, Fundátor; Mélt. Gróf Rápolyi György Úr, Fundátor; Mélt. Gróf Széchenyi István Úr, Fundátor; Mélt. Vay Abrahám Királyi Kamarás Úr, Fundátor. — Nagyságos Bartal György Úr, Ítélmester; Nagyságos Bene Ferentz Professor Úr, Kir. Tan; Tisztelendő Bitnitz Lajos Úr, Professor; Fő Tisztelendő Buday Esaias Úr, Superintendens; Mélt. Gróf Dessewffy József Úr; Tek. Döbrentey Gábor Úr, Tábla-Bíró; Tek. Ercsey Dániel Úr, Professor; Nagys. és Fő Tisztelendő Fejér György Úr, Prépost; Tisztelendő Guzmics Isidor Úr, Professor; Tisztelendő Horváth András Úr, Plébános; Méltóságos Horváth János Úr, Püspök; Tekintetes Horvát István Úr, Tábla-Bíró; Tek. Jankovics Miklós Úr, Tábla-Bíró; Tek. Kazinczy Ferencz Úr, Tábla-Bíró; Fő Tiszt. KisJános Úr, Superintendens; Tek. Kisfaludy Sándor Úr, Tábla-Bíró; Tek. Kövy Sándor Úr, Professor; Tek. Kultsár István Úr, Tábla-Bíró; Mélt. Bátor Mednyanszky Aloiz Úr; Tek. Schedius Lajos Úr, Professor; Tek. Szemere Pál Úr, Tábla-Bíró; Tekint. Vitkovics Mihály Úr, Ügyvéd.

Erdély Ország.

A második Oláh Határ Ezered is Felseges Fejedelmünk Születésének 60-ik esztendejét körének minden Templomokban Ő Felsege életének megtartásáért, és az Austriai Háznak boldogításáért buzgó esedezésekkel, Oltári Aldozatjaikkal innepelte. Naszodon a Stábnál Nagy érdemű Oberster Zatzky Úr egy Divísió gyalog katonákkal az Ezered Zászlója alatt és az oda való Intézetbeli neven-

dékeldkel a' napkeleti Egyesültek Teplomába ment, a' hol az Isteni Aldozat alatt 5 Salve után a' szívre ható Isten tartsd meg Királyunkat énekeltetett; azután a' Nagy érdemű Oberster Ur az egész Stabalis katonai és Polgári Tisztikarnak nagy ebédet adott.

Nem külömben az Oskolai Director Istrathe Úr a' maga igaz Hazafi indulatjait több ajánlásokkal mutatta meg, úgy-mint:

Az Inneplésre kiállott 115 személyből álló katonaságnak asztalt adott, 's ezeket megvendégelte.

Továbbá: A' Nevendék Intézetben lévő 42 személyek; a' Német Oskolába járó Militaris 80 Tanulók; 's az Örálló Katonák is hasonlóképpen a' tisztelt Director Ur jóltévősegeiből ez örömmel napján bőkezűleg megvendégeltettek.

Sőt még a' szegényebb sorsú Naszodi emberekről és a' rabokról sem felejtkezett el a' Jóltévő Ur, kik az ő kegyes gondoskodásából hasonló megörvendeztetésben részesültek.

A' Tanulók különösen azzal kívánták jó Fejedelmek eránt hódoló igaz hazafiúi indulatjokat megbizonyítani, hogy az Ebéd alatt többször a' legnagyobb kelemetességgel énekelték el e' szívre ható Hazai Eneket „Isten tartsd meg Királyunkat. Továbbat pedig az örven-dező Sokaságot szép hármónias énekléssel mulattatták. Így innepeltetett nálunk az Országunk Öröm napja.

Károly-Fejérvár, Febr. 29-dikén 1828. Tegnap-előtt estvéli 9 óra-kor hala meg rövid de felettebb súlyos betegség után kimondhatatlan köz szomorúságunkra munkás és nagy betű életének 67-dik esztendejében, és ma dél-utáni 4 órakor díszes szomorú pompával és felette számos kísérettel temette-

ték el. Kir. Városunk Actualis Szenátora, K. Kamarális Physikus, és a' helybe-li Ns. Evangelika Eklésia Fő-Kurátora, Dr. Tettes Gróf Mihály Ur, a' kinek mind Itélő-Birói tántoríthatatlan egyenességgel, mind orvosi fáradohatatlan pontossággal, és hőtsésséggel folytatott hí-vatalbeli szolgálatai elfelejthetetlenek; és nem tsak ezen Kir. Város, sőt ennek vidéke is az ő ditséretével, és vesztén való mély fájdalommal telyes.

Örök emlékül szolgál ezen derék férjfiúnak, a' ki jó Keresztény, Igazsá-gos Itélő-Bíró, tapasztalt Orvos, hasonlíthatatlan szeretetre méltó férj és atya, egyenes és igaz barát volt, azon, az ő fáradohatatlan igyekezete és munkássága által épített új Temploma az Evangeli-kusoknak, mellynek tökéletességre való vitele nála nélkül még századokig tsu-pán jó kívánság maradott volna. Melly-re nézve ő nekünk mindég elfelejthet-len lészen.

J e l e n t é s.

Egy Illyen tizmű Munka kiadása felől:

*Jus privatum hungaricum
secundum systema*

*Codicis civilis imperii austriaci
elaboratum per*

Joannem a Jung,

Juris Privati hungarici et Juris metalli-ci universalis in C. R. Universitate Vindobonensi, nec non Juris Privati Criminalis et Publici hungarici, in C. R. Academia Nob. M. Theresiana Pro-fessore p. e.

A' polgári törvény kidolgozásának két systemája vagyon: az egyikkel akkor élünk, midőn minden polgároknak a' jussait, nem vévén tekintelbe azoknak minő karban lételeket, születéseket, ko-

rokat, vallásokat, vagy személyek' minőségét, előadjuk; a' másikkal pedig: midőn mind ezekre figyelmezzünk — 's a'hoz képpest, valamint a' személyeknek tekintete kívánja, azoknak magános 's egyes jussait elrendeljük. Az első, melly egyedül fő törvény-alapokon épül; 's a' közönséges törvényt, melly minden haza polgárokat egyformán illet, minden személy válogatás nélkül adja elő: az Austriai birodalom polgári törvénykönyv' systemája. — A' másik, melly a' közönséges törvényt a' személyek' tekintetéhez szabja, azon systema; mellyet Hazánk', 's több külső tartományok' törvénytudóssai (kivéven Prussiát) a' polgári törvények egybe foglalásában követtek.

Mellyik alkalmasabb ezen két systema között? látható: mert bizonyos az: hogy a' ki a' fő törvény alapokból indul ki, az, az egyes, 's magános jussok, 's törvények megismerésére az út magának rövidítette 's könnyebbitette; — már pedig ezen tételre 's ezen útra legbizonyosabban vezet bennünket az Austriai birodalom' polgári törvénykönyv' systemája, mellynek belsejébe csak az emelje, hogy több mint fél század lefolyta alatt dolgoztattatott, 's kihirdettetése előtt Europa ítélete alá bocsátatott: hanem hogy mind azokat, mellyek a' törvény hozónak, 's tanulónak szükségesek, egymástól meg különböztetvén, rövideden 's világosan, elkerülvén minden tsürest', tsavargást, mondja ki az egyes 's különös polgári törvényes esetekre szolgáló törvénye, minekelötte azt, a' fő törvény-alapokból természetesen származtatta, — 's mindenek felett a' polgári törvényektől mindent, a' mi azoknak, sorai-ba nem tartozik, félre tesz.

A' Szerző magának egyéb érdemet nem tulajdonít, mint, hogy a' magyar törvényeket, az austriai birodalom' polgári törvénynek tzikkelyjeihez, meg tartván annak a' mennyire lehetséges volt szavait, rendjét, 's §-si számát (mellyek 1502 §-re mennek) alkalmaztatván, azt megmutatta légyen: hogy honnyi törvény könyvünk, minden, 's minden legjobb törvényeket magában foglal, minthogy azok az austriai birodalom polgári törvénykönyvnek tzikkelyjeihez alkalmazhatóhadtak.

Az egész Munka három Része osztatik 's három Darabban adatik ki.

Az első Darab már sajtó alatt van 's Aprilis elején elkészül.

Az első Kötetnek által vételekor az egész Munkára elfogadtatik az Előfizetés 6 forintjával Pengő pénzben: úgy mint;

Itt Bétsben a' Szerzőnél (Schulerstrasse Nro 825) és a' Bétsi Magyar Újság (Kurir) Kiadójánál; Pesten Tek. Károly Typogr. birtokos; Eggenberges, Kilian, Hartleben; Posonban Wigand és Schweiger, 's másutt is a' Magyar Országgi esmeretes Könyvtáros Uraknál. Az Előfizető Urak Nevei a' Munka után ki fognak nyomtattni.

A' pénz folyamat Mártzius' 20-dikán;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligázióji 90 1/8
Az 1820-béli sorsosok, 144 1/4
Az 1821-béli hasonlók, 117 5/8
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligázióji, 45 7/8 for. keltek, mind Conv.
A' Bank - Aktziák keltek 1051 forinton Conv. Pénzben.

Szerkeztető és Kiadó Márton Jó'sef, Professor.

Nyomató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)